

Skatteunderlaget försvagas av coronaviruset

SKR bedömer att det kommunala skatteunderlaget 2020 kommer att öka betydligt svagare än tidigare beräknat. Prognososäkerheten är uppenbarligen mycket hög i nuläget men allt talar för att produktion och sysselsättning i Sverige, åtminstone tillfälligtvis, kommer att drabbas hårt av viruset.

I väntan på nästa skatteunderlagsprognos väljer SKR att, till sina medlemmar, kommunicera en indikation för skatteinkomsterna 2020.

Det står nu helt klart att en markant svagare konjunktur väntar, i Sverige och omvärlden, en utveckling som lär bli betydligt svagare än vad SKR räknade med i den senaste makro- och skatteunderlagsprognosen (publicerad 12 februari). Många har också efterfrågat uppdaterad information om skatteintäkterna där följderna av coronaviruset beaktas.

Överväldigande stor osäkerhet idag

Osäkerheten i nuläget går inte att beskriva annat än överväldigande stor. Det saknas i nuläget inte bara uppgifter om statistiska utfall. Även färsk analys (från andra bedömare), som någotsånär beaktar den senaste tidens utveckling, saknas. Makroprognoser ska i normalfallet förstås som välgrundade gissningar, så också SKR:s. Men utan fasta observationspunkter över vad som just har skett, finns det med andra ord ovanligt lite att luta sig mot just nu. Därför ser inte SKR det som möjligt i nuläget att publicera nya, heltäckande, prognoser för konjunkturen och det kommunala skatteunderlaget. Som underlag till det fortsatta budgetarbetet i kommuner och regioner väljer vi i stället att kommunicera en **prognosindikation** för skatteunderlaget 2020. Någon motsvarande indikation för 2021 görs ej, givet den betydande osäkerheten.

Prognosindikation för 2020 innebär betydande nedrevidering

SKR har landat i prognosindikation om 1,5 procent för skatteunderlagstillväxten 2020. Detta innebär en betydande nedrevidering (nästan en procentenhet) jämfört med den prognos som SKR publicerade i februari. Då beräknades det kommunala skatteunderlaget i år bli 2,4 procent högre än 2019.

Ytterst svårt att bedöma nuläget

Svårigheterna att bedöma hur ekonomin nu påverkas av viruset har i hög grad att göra med det faktum att ekonomisk statistik rapporteras med fördröjning. Efterfrågan har på kort tid dämpats oerhört kraftigt i vissa branscher, som en följd av nedstängningar och karantän som samhällen/ länder nyligen försatts i, det vet vi. Men hur brant fall det rör sig om, liksom hur stora och snabba spridningseffekter det blir för de delar av ekonomin som inte är primärt drabbade, är i nuläget svårbedömt. Vad kommande veckor och månader för med sig, när det gäller smittspridningen liksom när det gäller olika typer av åtgärder för att bromsa förloppet, är uppenbarligen ovisst. Vart den senaste tidens turbulens på finansmarknaderna ska ta vägen är därtill oklart, men inverkan på realekonomin kan i förlängningen bli mycket stor. Likaså är det osäkert vilka positiva effekter som kan förväntas av de olika typer av krisåtgärder som nu sätts i Sverige och globalt för att stötta finansmarknaden och realekonomin.

Bedömningen denna gång bygger inte på ordinarie analyser av makroekonomin

Indikationen för skatteunderlaget grundar sig i scenarieanalys för produktion och sysselsättning. Tänkbara förlopp har konstruerats utifrån historiska episoder av snabb konjunkturnedgång. Det finns därmed "ingen prognos" i egentlig mening, varför SKR inte heller publicerar några nyckeltal för samhällsekonomin.

En utgångspunkt för beräkningarna har varit att såväl USA som Europa under årets första halvår går in i recession. Bedömningen är också att BNP i Sverige kommer att minska under 2020. SKR tror och hoppas att de krisåtgärder som aviserats kommer att kunna dämpa fallet i sysselsättningen, liksom dämpa försvagningen av löneinkomsterna. Inte desto mindre ser vi det som oundvikligt att sysselsättningen i år kommer att minska samt att denna minskning blir skarpare än vad vi beräknade i föregående prognos.

Nästa ordinarie skatteunderlagsprognos publicerar SKR den 29 april.

Frågor om prognoser och MakroNytt besvaras av:

Anders Brunstedt tfn 08-452 78 19

Bo Legerius tfn 08-452 77 34

Anna Kleen tfn 08-452 77 62.

De kan även nås via e-post på mönstret:

fornamn.efternamn @ skl.se